

عنوان درس به فارسی: فقه الحدیث (۲)	
به عربی: فقه الحدیث (۲)	
به انگلیسی: (۲) The Way of Hadith Comprehension (Fiqh al-Hadith)	
اهداف: - آشنایی با روش فهم «مقصود اصلی حدیث» و کاربرد آن در موضوعات مختلف	مشخصات درس: نوع درس: تخصصی تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲
دروس پیش نیاز: فقه الحدیث (۱)	
فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن	
ضرورت و اهمیت	فهم مقصود
تفاوت مفهوم با مقصود	
متصل و منفصل	نقش قرینه‌ها در فهم مقصود حدیث و انواع آن
لفظی و غیر لفظی	
تضمین	قرینه‌های متصل لفظی
تعلیل امام	
سؤال راوی	
نمونه از روایات فقهی، کلامی و اخلاقی	
ضرورت و اهمیت	قرینه‌های متصل غیر لفظی (اسباب ورود حدیث)
آثار و فواید با ذکر نمونه در موضوعات گوناگون	
روش یافتن سبب ورود حدیث	
تعریف:	احادیث مرتبط
ضرورت و اهمیت	
شیوه تأثیر احادیث مرتبط بر فهم مقصود	
روش دستیابی	
الکافی (۱۵ جلدی)، ج ۱۰، «باب ان التزویج یزید فی الرزق» و «باب أن المؤمن کفو المؤمنة»	
الکافی (۱۵ جلدی)، ج ۱۳، «باب التجمل و اظهار النعمة» همراه با «باب کراهیه الشهرة»	
الکافی (۱۵ جلدی)، ج ۹، کتاب المعیسه، باب‌های «۴، ۵، ۷ و ۸».	
الکافی (۱۵ جلدی)، ج ۳، کتاب الایمان و الکفر، «باب درجات الایمان»	
بحار الانوار، ج ۶۴، کتاب الایمان و الکفر	
نهج الذکر، بخش یکم (تسییح)، فصل سوم: تفسیر تسییح.	
نهج الدعاء: فصل سوم (اجابت دعا)، باب دوم (شرایط اجابت دعا)، شناخت، این خصلت‌ها	
ضرورت و اهمیت	فهم عالمان پیشین
نقش تبیین‌های عالمان پیشین	
روش دستیابی	
بررسی برخی تبیین‌های عالمان پیشین در موضوعات گوناگون	دانش بشری
جواز و امکان تأثیر بر فهم حدیث	
مناسبات دانش بشری و فهم حدیث	

نمونه‌هایی از موضوعات گوناگون

تکلیف عملکردی

- ۱- انجام نمونه‌هایی از موضوعات مختلف طبق آنچه که در سر فصل آمده است؛ قبل از تشکیل کلاس
۲. انتخاب احادیثی از نمونه‌های موضوعات مختلف (به تعیین استاد) و قرینه‌یابی برای آنان

راهبردهای تدریس و یادگیری

تسلط استاد بر ادبیات عرب، بر متون حدیثی و بر بهره‌گیری از کتاب‌های شرح احادیث شیعه و سنی.

بخش‌های مرتبط با سرفصل از:

روش فهم حدیث، مسعودی، عبدالهادی، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت): دانشکده علوم حدیث، ۱۳۸۶ ش.

منطق فهم حدیث، طباطبایی، سیدمحمد کاظم، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۳۹۰ ش.
الکافی، کلینی، محمد بن یعقوب، ج ۳ و ۹ و ۱۰ و ۱۳، تهران: ط - الإسلامیه، ۱۴۰۷ ق.
بحارالانوار: ج ۶۴، مجلسی، الوفاء

نهج الذکر، محمدی ری شهری، محمد، قم: موسسه علمی و فرهنگی دارالحدیث، سازمان چاپ و نشر، ۱۴۲۸ ق.

نهج الدعاء، محمدی ری شهری، محمد، قم: موسسه علمی فرهنگی دارالحدیث، سازمان چاپ و نشر، ۱۴۲۸ ق.

منابع اصلی
(آموزشی)

فهرست
منابع

بیان‌ها و تحلیل‌های آیت الله ری شهری در دانشنامه قرآن و حدیث و دیگر آثار حدیثی، دار الحدیث.

بیان‌های بحارالانوار، علامه مجلسی، الوفاء.

تحفه الاولیاء، اردکانی، محمد علی بن محمد، قم: دار الحدیث، ۱۴۲۹ ق.

ترجمه نهج البلاغه، فیض الاسلام، تهران: جاویدان.

ترجمه و شرح غررالحکم، آقا جمال خوانساری، دانشگاه تهران.

تعلیق‌های علامه شعرانی بر شرح مولى صالح مازندرانی، مکتبه اسلامیة.

روضه‌المتقین فی شرح من لایحضره‌الفقیه، مجلسی، مولا محمد تقی، قم: دارالکتب‌الاسلامی، ۱۳۸۷ ش.

شرح الکافی، مازندرانی، مولا صالح، احیاء التراث العربی.

مرآة العقول فی شرح اخبار آل الرسول علیهم السلام، المجلسی، محمدباقر، مع بیانات نافعه لاحادیث الکافی من الوافی، محسن الفیض الکاظمی؛

التحقیق بهراد الجعفری، مشخصات نشر: تهران: دارالکتب‌الاسلامیة، ۱۳۸۹ ش.

الوافی، فیض کاشانی، محمد محسن بن شاه مرتضی، اصفهان، ۱۴۰۶ ق.

منابع فرعی
(پژوهشی)

۱

۲

۳

۴

ارزشیابی
یادگیری

ارزشیابی
مستمر

میان ترم

آزمون‌های نوشتاری
آزمون عملکردی

آزمون‌های
نهایی

آزمون‌های نوشتاری
آزمون عملکردی

تکلیف
درسی

